

2009 metai

Sausio 19-23 d. Lietuvių išeivijos instituto tyrėja ir Vytauto Didžiojo universiteto Sociologijos katedros doktorantė Ingrida Celešiūtė stažavosi Linköping universitete, Norrköping, Švedijoje. Tai buvo savaitės trukmės intensyvus kursas, skirtas tarptautinės migracijos teorijų studijai bei valstybių migracijos politikos analizei. Šiame kurse dalyvavo 16 doktorantų iš įvairių šalių (Švedija, Norvegija, Danija, Olandija, Meksika, Lenkija, Graikija, Lietuva) vykdančių tyrimus bei rašančių mokslinius darbus migracijos srityje.

Sausio 26-29 d. Vytauto Didžiojo universiteto Išeivijos studijų centro mokslo darbuotoja dr. Daiva Kristina Kuzmickaitė drauge su Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie LR Vyriausybės direktoriaus pavaduotoja Vida Bagdonavičiene bei ekspertu Bertu Venskaičiu dalyvavo Airijos Nacionalinio Maynooth universiteto ir Nacionalinio regioninės ir erdvinės analizės instituto surengtoje tarptautinėje konferencijoje diasporos strategijos klausimais, kuriai parengta pranešimo apie Lietuvos diasporos politiką dalis – „Lietuvos politinė diaspora“.

Vasario 15 d. Lietuvių išeivijos instituto direktorius profesorius Egidijus Aleksandravičius dalyvavo Jungtinės Karalystės lietuvių jaunimo sąjungos diskusijų klubo „Lietuvos ateitis“ susitikime, skirtame Vasario 16-ajai paminėti. Klube E. Aleksandravičius skaitė pranešimą „Koks lietuvis buvo 1918 metų vasario 16-ąją, koks yra dabar ir koks bus 2020 metais“.

Kovo 3 d. Lietuvių išeivijos institute vyko seminaras-diskusija, skirtas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijai. Renginio metu pristatyta Gdansko universiteto profesoriaus habil. dr. Dariusz Szpoper knyga „Gente Lituanus. Nazione Lituanus. Zycie i działalność Konstancji Skirmunt (1851-1934)“ (Gente Lituanus. Nazione Lituanus. Konstancijos Skirmuntaitės (1851-1934) gyvenimas ir veikla). Be knygos autoriaus popietiniame pokalbyje dalyvavo Lietuvos istorijos instituto direktorius dr. Rimantas Miknys, Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojai: prof. habil. dr. Egidijus Aleksandravičius, doc. dr. Pranas Janauskas ir doc. dr. Saulius Pivoras. Diskusiją vedė doc. dr. Andžej Pukšto. Pokalbis vyko lietuvių ir lenkų kalbomis.

Kovo 19-20 d. Lietuvių išeivijos institutas organizavo konferenciją „Lietuvių išeivijos spauda: istorija ir dabartis“. Renginys buvo skirtas gausios lietuvių išeivijos spaudos pristatymui bei analizei, o taip pat – laikraščių „Draugas“ 100-osioms ir „Tėviškės žiburiai“ 60-osioms metinėms paminėti. Šiems leidiniams konferencijoje buvo skirta daug dėmesio. Mokslininkai iš Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Šiaulių universitetų analizavo ateitininkų, skautų, tautininkų, liberalų spaudą, jos tendencijas,

tos spaudos įtaką visuomeniniam bei kultūriniam išeivijos gyvenimui. Gausioje išeivijos periodikoje buvo muzikinio, literatūrinio gyvenimo atspindžių. Buvo aptariami lietuvių išeivijos spaudos pokyčiai po 1991 m. ir iššūkiai, su kuriais teko išeivijos spaudai susidurti.

Kovo 30 – balandžio 3 d. Lietuvių išeivijos instituto darbuotoja Ingrida Celešiūtė stažavosi Linköping universitete, Norrköpinge, Švedijoje ir dalyvavo Graduate School on Migration, Ethnicity and Society organizuotame kurse „Citizenship, Ethnic Division and Social exclusion. National and Post – National Approches“.

Balandžio 15 – birželio 11 d. Vytauto Didžiojo universiteto Istorijos katedros doktorantė ir VDU Išeivijos studijų centro darbuotoja Kristina Ūsaitė stažavosi Amerikos lietuvių kultūros archyve Putname, JAV. Stažuotės metu ji tvarkė LR generalinio konsulato Niujorke archyvą ir rinko medžiagą daktaro disertacijai.

Balandžio 25 d. VDU Išeivijos studijų centro darbuotojas Linas Saldukas dalyvavo Stokholme, Švedijoje vykusiame seminare. Jo metu diskutuota apie Baltijos šalių audio-vizualinį paveldą Švedijoje.

Balandžio 28 d. Lietuvių išeivijos institute Amerikos lietuvių visuomenininkė Elona Vaišnienė skaitė paskaitą „Lietuviškas gyvenimas JAV: nebuvo pinigų, bet buvo apščiai visuomeninio kapitalo“.

Gegužės 5 d. Lietuvių išeivijos institute vyko konferencija „Intelektualinė lietuvių egzilio istorija – 2009“. Jos metu pranešimus skaitė ir diskutavo VDU Humanitarinių mokslų fakulteto Istorijos katedros magistrantai ir doktorantai.

Birželio 11-29 d. Vytauto Didžiojo universiteto Istorijos katedros doktorantė ir VDU Išeivijos studijų centro darbuotoja Kristina Ūsaitė stažavosi Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, Pasaulio lietuvių archyve (Čikagoje, JAV), kur rinko medžiagą disertacijai.

Birželio 29 d. Lietuvių išeivijos instituto patalpose įteikta Antano Juodvalkio vardo stipendija. Ją gavo istorijos doktorantas Modestas Kuodys ir istorijos bakalauras Linas Mackonis. Renginyje dalyvavo ir prisiminimais apie savo tėvą Antaną Juodvalkį dalijosi Eglė Juodvalkė.

Liepos mėn. VDU Išeivijos studijų centro darbuotojas Linas Saldukas dalyvavo konferencijoje Tartu, Estijoje „Priėjimas prie Baltijos šalių išeivijos istorijos“, kurioje buvo diskutuojama Baltijos šalių išeivijos archyvų klausimais.

Liepos mėn. Lietuvių išeivijos institute lankėsi JAV Lietuvių bendruomenės Lietuvių kultūros tarybos pirmininkė Dalė Lukienė. Vizito metu diskutuota lietuvių išeivijos archyvinio paveldo išsaugojimo tema.

Liepos mėn. Lietuvių išeivijos institute svečiavosi Brazilijos Lietuvių bendruomenės pirmininkas Jurgis Prokopas, taip pat institutą aplankė Australijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Angonita Wallis.

Liepos 9 d. Istorinėje Lietuvos Respublikos Prezidentūroje Kaune atidaryta paroda „Egzodo diplomatija XX amžiuje“. Joje primenamas istorinis išeivijos vaidmuo, kuris jai teko Lietuvos prisikėlimo XX amžiuje ir nepriklausomos valstybės įsitvirtinimo tarptautinėje arenoje metu. Ekspozicijoje - nuotraukos, originalūs dokumentai ir simbolinę reikšmę išsaugoję daiktai, pasakojantys apie nuo mūsų tostančią išeivijos istoriją. Tarp unikalių eksponatų ir Anastazijos Tamošaitienės sukurti tautiniai rūbai, kuriuos dėvėjo viena lietuvių jaunimo delegacijos narių 1956 m., įteikiant JAV prezidentui peticiją dėl Lietuvos nepriklausomybės ir išstremtųjų į Sibirą likimo. Rūbus išsaugojo tuometinės delegacijos vadovas Valdas Adamkus.

Rugsėjo mėn. Lietuvių išeivijos institute lankėsi politologas Tomas Remeikis, kurio knyga *The Lithuanian Phoenix. Studies and Essays. 1940-1990* šiais metais pasiekė skaitytoją.

Rugsėjo 11 d. Lietuvių išeivijos institute įvyko seminaras – diskusija „Patyrimai ir pastebėjimai iš lauko tyrimo Švedijoje: šiuolaikinio lietuvių mobilumo ypatumai“. Seminare dalyvavo Vaida Barzdaitė, šiuo metu bebaigianti magistrantūros studijas Götobord universitete Švedijoje, kur dvejus metus studijavo tarpdisciplininėje Pasaulio mokslų programoje (angl. global studies). Seminaro metu V. Barzdaitė pristatė atliktą tyrimą: tyrimo metodologiją, patyrimus bei įžvalgas iš tyrimo lauko. V. Barzdaitės magistrinis darbas yra skirtas lietuvių darbo migrantų, nuolat migruojančių tarp Lietuvos ir Švedijos bei, jau ilgą laiką šioje šalyje gyvenančių lietuvių migracijos priežasčių ir ypatumų analizei. antropologinę metodologiją: atliko pusiau struktūruotus interviu bei dalyvaujantį stebėjimą. Seminaro metu V. Barzdaitė pasidalino savo patirtimi, įgyta tyrimo lauke, tyrimo įžvalgomis bei supažindino seminaro dalyvius su Švedijos studijų sistema.

Rugsėjo 28 d. Lietuvių išeivijos institute svečiavosi Milda Graužinytė – Gritzko, jauniausia diplomato Kazimiero Graužinio duktė, šiuo metu gyvenanti Cordobos mieste, Argentinoje. Lietuvių išeivijos institutui Milda Graužinytė – Gritzko atvežė Antano Smetonos laiškų Kazimierui Graužiniui kopijas.

Spalio 9 d. Lietuvių išeivijos institute vyko Ilonos Bučinskytės (Strumickienės) knygų „Idealų vedami: ateitininkai išeivijoje XX amžiaus 5-7 dešimtmečiais“ ir „Ateitininkų pėdsakais: Ateitininkų federacija išeivijoje 1945 – 1970 m.“ pristatymas. Renginyje dalyvavo autorė bei dr.

Vaidotas Vaičaitis, dr. Algirdas Jakubčionis, prof. Egidijus Aleksandravičius.

Spalis 27 d. Lietuvių išeivijos institute vyko pokalbis-diskusija „Diasporos likimai“ su prof. Algiu Mickūnu. Moderavo prof. Egidijus Aleksandravičius. Renginyje dalyvavo gausus būrys VDU studentų ir dėstytojų.

Gruodžio 11 d. Lietuvių išeivijos institute vyko konferencija „Apie darbą ir gyvenimo vingius“, skirta Bronio Railos 100-osioms gimimo metinėms.